

СЕКЦІЯ 3

Економічний аналіз діяльності підприємств: стан та перспективи розвитку

УДК 336.71(477)

Рудницький В. С., д-р екон. наук, професор, професор кафедри облікових технологій та оподаткування

Волишина А. В., здобувачка вищої освіти

Львівський Національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Ключові слова: аналіз, оцінка, ефективність, маркетинг, досвід, інструменти.

Економічний аналіз відноситься до науки, яка вивчає економіку підприємства, економіку галузі та загальну економіку, і є спеціалізованою системою знань для вивчення економічної діяльності. Сучасні наукові дослідження базуються не на ідеологічних засадах, а на основі глибокого аналізу теоретичних положень, статистичної інформації, практичних даних. Тому питання економічного аналізу відіграють важливу роль при оцінці ефективності господарської діяльності та пошуку шляхів її підвищення. Будь-яка підприємницька діяльність потребує постійного контролю за своїм розвитком, аналізу процесів, під дію яких потрапляє підприємство в сучасних умовах господарювання. Це пов'язано із зміною економічних умов, в яких працює підприємство, кон'юнктури ринку, податкового законодавства.

Господарська діяльність вимагає постійного якісного аналізу економічних процесів і явищ, а також нерозривно пов'язані з економічною ситуацією, в якій працюють суб'єкти господарювання, і зміни в національній законодавчій базі. Ефективність діяльності підприємства відображається рядом економічних показників, які в цілому відображають результати діяльності і потенціал економічного розвитку суб'єктів господарювання. До того ж важливу роль відіграє раціональна організація економічного аналізу [4].

Розвиток ринкових відносин передбачає не тільки локальне аналітичне дослідження діяльності підприємства, а і вміння фінансового менеджера оцінювати ситуацію в масштабі регіону. Керівник підприємства, фінансовий менеджер, управлінець будь якого рівня повинен вміти бачити перспективи не тільки свого підприємства, але і своїх конкурентів; він повинен вміти зіставляти їхні результати з власними, а для цього він повинен знати систему показників, а також їхні характеристики і взаємозв'язок. Таке знання дає економічний аналіз, в процесі якого розробляються конкретні напрямки раціонального розв'язання ситуацій, які склалися.

Сьогодні важливе місце посідає маркетинговий аспект корпоративної діяльності, який виражається у формуванні режиму управлінського мислення, орієнтованого на вимоги споживачів, утриманні конкурентної позиції та максимальному використанні сприятливих умов участі на ринку [2]. Це призвело до розширення масштабів аналітичного дослідження, зміни орієнтації його дослідницьких завдань і загальної зміни загальної моделі комплексного економічного аналізу.

Загальна ефективність підприємства також є основою для прийняття оптимальних управлінських рішень. Важливою особливістю розвитку економічного аналізу в сучасних умовах є використання в його реалізації новітніх досягнень світової науки і практики, збагачення методичних бібліотек, широке використання евристичних методів, розширення об'єктного аналізу прийняття рішень, та посилення вибору найбільш ефективних варіантів управління в конкурентних умовах мотивації [1].

На даному етапі функціонування підприємства перед економічним аналізом вже постало багато проблем. Для покращення його роботи необхідно вжити певних заходів на підприємстві країни, які не тільки дозволяють суб'єкту господарювання функціонувати ефективно, але також забезпечує стан стабільного росту. Зокрема, необхідно створити єдину систему економічного аналізу, яка поєднує в собі аналіз усіх видів діяльності. Це має бути пов'язано з багатоперіодною системою прогнозування на основі закономірностей і тенденцій, виявлених аналізом.

Необхідно створити єдину обґрунтовану систему показників оцінки діяльності підприємства. Ефективність економічного аналізу та реструктуризація інформаційних потоків щоб підвищити ефективність бізнесу, необхідно підтримувати комплексність аналізу [3]. Тому завдання економістів і аналітиків - зберегти найкращі надбання економічної думки, залучити корисний зарубіжний досвід і покращити вітчизняну економіку. Варто запозичити досвід розвинутих країн з організації та методики аналізу кон'юнктури ринку. Щодо перспектив розвитку економічного аналізу доцільно звернутись до тих його методичних і організаційних засад, які протягом десятків років формувалися у США.

Економічний аналіз діяльності підприємства є важливою складовою системою управління виробництвом і ефективним засобом виявлення резервів. Основа для розвитку науково-обґрунтованого планування та прийняття управлінських рішень. Треба створити єдину обґрунтовану систему оцінних показників ефективності господарювання підприємств і їхніх підрозділів. Існує також необхідність у підвищенні оперативності економічного аналізу, удосконаленні організаційних форм аналітичної роботи і перебудові інформаційних потоків.

Важливим завданням аналізу є забезпечення вірогідності й об'єктивності аналітичної інформації, її адекватності соціально-економічним явищам і процесам. Тільки на підставі вірогідних даних можна зробити правильні висновки про соціально-економічний стан і приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Одним із головних напрямів є визначення її раціональних обсягів у відповідності з повним задоволенням потреб у аналітичних даних різних рівнів управління, забезпечення змістовності, глибини і ступеня відповідності інформації поставленим цілям. Паралельно необхідно вирішувати питання, пов'язані з мінімізацією витрат на виконання облікової функції, що передбачає вдосконалення системи обліку на основі впровадження міжнародних стандартів, поліпшення технології збирання і обробки даних [5].

У процесі прийняття управлінських рішень необхідно поєднувати використання традиційних методів аналізу (порівняння, групування, індекси, ряди динаміки і т. д.) із сучасними багатомірними методами аналізу (кореляційно-регресійним, кластерним, компонентним тощо), які несуть у собі великі можливості для вирішення наукових і практичних завдань.

Список використаних джерел: 1. Кіндрацька Г. І., Білик М. С., Загородній А. Г. Економічний аналіз: Теорія і практика: підручник / за ред. проф. А. Г. Загороднього. Вид. 2-е, перероб. і доп. Львів: Магнолія 2006, 2007. 440 с. 2. Господарський кодекс України. ВРУ. Київ: Кондор, 2003. 208 с. 3. Грабовецький Ю. Є. Економічний аналіз: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2009. 256 с. 4. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: затверджені Наказом Міністерства Економіки України від 17 січня 2001 року. *Бухгалтерія*. 2001. № 11. С. 18-22 5. Шурпенкова Р. К., Сарахман О. М. Analysis of the hotel industry potential of Lviv region. URL: https://www.researchgate.net/publication/357741318_Analysis_of_the_hotel_industry_potential_of_Lviv_region_Prospets_for_the_rural_hotels_development.

UDC 338

Soroka A.V., 3rd year student, group EK-201,

Hnedina K.V., PhD in Economics, Associate Professor

Chernihiv Polytechnic National University, Chernihiv, Ukraine

CIRCULAR ECONOMY: PROSPECTS FOR THE TRANSITION TO ECO-FRIENDLY BUSINESS MODELS IN UKRAINE

Key words: *pollution, circular economy, sustainability, recycling, renewable energy, rational use of natural resources, eco-friendly products and services.*

The issue of interaction between society and nature is gaining increasing importance in the modern world. Today, the rapid development of human civilization, the growth of the population and its needs are accompanied by the increasing use and depletion of natural resources, increasing its level of pollution, social instability, and rising energy prices. Most populations have formed a false idea about the inexhaustibility of natural resources and the absence of negative human influ-